

ת"פ 24921/04/14 - מדינת ישראל נגד מרדכי שושן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24921-04-14 מדינת ישראל נ' שושן(אחר/נוסף)

בפני
בעניין: כבוד השופט שמואל הרבסט
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מרדכי שושן

הנאשם

גזר דין

כתבי האישום

על פי עובדותיו של כתב האישום אשר בהן הודה הנאשם במסגרתו של הסדר טיעון, עולה כי ביום 10/04/14, התקיימה הפגנה בלתי חוקית בצומת הרחובות נהר הירדן וכיכר הנשיא בבית שמש, אשר במהלכה התפרעו המפגינים ויידו אבנים וחפצים שונים אל עבר השוטרים.

במסגרת הפגנה זו, נעצר בנו של הנאשם, ינון שושן.

במהלך מעצרו של ינון, ניסה הנאשם למשכו אליו, ותוך כך, הוא דחף את השוטרים ואף היכה אחד מהם באגרוף.

במהלך מעצרו, השתולל הנאשם וירק בפניו של שוטר אחר.

הנאשם הוסיף וצרף תיק נוסף ת"פ **9151-05-14** והודה בעובדותיו לפיהן ביום 27/05/14, סמוך לשעה 18:30 נהג באופנוע שמספרו 38-523-24 באיזור בית ג'מאל סמוך לירושלים.

השוטר בוריס יצחקי, הבחין בנאשם וביקשו להציג בפניו רישיון נהיגה, אך הנאשם לא ציית להוראה, הגביר את מהירות נסיעתו והחל לברוח מהמקום.

השוטר החל לרדוף אחר הנאשם, אך במהרה הוא איבד קשר עין עימו.

עמוד 1

השוטר, אשר הכיר את הנאשם, איתר את כתובתו ונסע לביתו, שם זיהה את הנאשם יורד מן האופנוע ברחבת החניה ברחוב.

משהבחין הנאשם בשוטר, ניסה לברוח רגלית ונעצר על ידו, ואז התברר כי רישיונו פקע בשנת 2007 והוא נהג בקטנוע כשלוחיות הזיהוי מקופלות ומוסתרות.

עוד צרף הנאשם תיק נוסף (ת"פ **32884-06-13** מבית משפט השלום בבית שמש), והודה בעובדותיו לפיהן ביום 22/01/13 בשעה 15:00 תקף הנאשם את מר חיים סלומון. באותו היום, אשר היה יום בחירות, ניגש הנאשם לועדת הקלפי והחל להפוך שולחנות במקום.

מר סלומון עמד בדרכו של הנאשם אשר התכוון לזרוק את פתקי הקלפי. או אז, צבט הנאשם את מר סלומון בזרועו וגרם לו לאדמימות וכן הפיל את הפרגוד ואת הפתקים שהיו מונחים מאחוריו.

נוסף על כל אלו, צרף הנאשם תיק נוסף (ת.פ. **14868-07-14** מבית משפט השלום בירושלים) והודה בעובדותיו לפיהן ביום 29/12/11 סמוך לשעה 18:00, בצומת הרחובות נהר הירדן והנשיא בבית שמש, השתתף הנאשם בהפרת סדר, ולאחר שצפה בשוטרים עוצרים מתפרעת שהייתה במקום, הוא ניגש אליהם וכינה אותם "נאצים", וכן לפת את צווארו של אחד השוטרים שהיו במקום. לאחר שהובהר לו על הכוונה לעצרו, החל הנאשם להתנגד לכך תוך שימוש בבעיטות ובאגרופים שכוונו לפלג גופם העליון של השוטרים שהיו במקום.

בטרם פרשת העונש, הודה הנאשם בעובדותיו של ת.פ. **29485-06-15** וצירף תיק זה לתיקים דנן. על פי עובדותיו של תיק זה, הפר הנאשם הוראה חוקית בעת שנסע יחד עם אחר על אופנוע כאשר בכיסו סכין, וכל זאת בעת שהיה עליו לשהות במעצר בית מלא (במסגרת מ"ת 24950-04-14 ועל פי צו שניתן כדין ביום 13.4.14).

בשל מעשיו אלו, ובכפוף להודאתו במסגרתו של הסדר טיעון, הורשע הנאשם בשלל כתבי האישום המתוארים לעיל בתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר, התפרעות, בריחה ממשמורת חוקית, התקהלות אסורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא ביטוח, אי ציות להוראת שוטר במדים, זיוף סימן זיהוי לרכב, תקיפה סתם, החזקת סכין, הפרת הוראה חוקית והפרעה למהלך הסדר של בחירות, והכל לפי סעיפים 1274(1), 275, 152,186, 257, 151,287 ו- 379 לחוק העונשין תשל"ז-1977 וכן עבירה לפי סעיף 10(א), 67, 23(א) ו- 62(9) לפקודת התעבורה, וכמו כן עבירה לפי סעיף 2'א' לפקודת ביטוח רכב מנועי תשל"ז 1970 וכן עבירה לפי סעיף 62(1) לחוק הבחירות לכנסת תשי"ט - 1959.

טיעוני הצדדים ותסקירי שירות המבחן

המאשימה סבורה כי מדובר בעבירות שעניינן אלימות כלפי שוטרים, פגיעה בהסדרים חוקיים הקשורים בשימוש בדרך וכן הפרעה למהלכן הסדיר של בחירות. ועל כן, היא סבורה כי יש להלום עבירות בתחום זה במתחם ענישה הולם ומרתיע.

בשל כל אלו, מנתה המאשימה מתחמים שונים המתאימים לשיטתה לחומרת העבירות המיוחסות לנאשם ולחומרתן. כך למשל, בגין עבירת ההוראה החוקית והנהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (נהיגה בפסילה) צריך לטעמה מתחם הענישה לעמוד על **10-18** חודשי מאסר בפועל ממש, יחד עם פסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה ופסילה מותנית.

בגין תיק תקיפת השוטרים במהלך הפגנה שהתרחשה ביום 29.12.11, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם צריך שיעמוד על **6-14** חודשי מאסר בפועל ממש, בשל עבירת ההפרעה לבחירות ראוי לשיטתה כי המתחם יעמוד על שירות נרחב לתועלת הציבור ועד למאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, ובשל עבירת תקיפת השוטרים הנוספת ראוי שיעמוד מתחם זה על **4-12** חודשי מאסר בפועל.

נוכח מקבץ העבירות והעובדה כי נגד הנאשם ועומד מאסר מותנה בן חמישה חודשים בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה (ת.פ. 5321-10-13), הרי שעונשו של הנאשם, כך לדעת המאשימה, צריך שיעמוד על חלקם **התחתון** של מתחמי הענישה ההולמים, היינו 24 חודשי מאסר בפועל יחד עם הפעלת חמשת חודשי המאסר המותנה שצוינו לעיל במצטבר.

מאידך, סבר **בא כוח הנאשם**, עוה"ד מ. עירוני, כי השתתפותו של הנאשם באירועים המתוארים בכתבי האישום לא הייתה מתוכננת מראש, אלא היא תוצאה של "מרד" נעורים מאוחר אשר בו היה שרוי הנאשם. מדובר היה, כך לדבריו, בשורת מעידות אשר בהן הנאשם לא שלט בעצביו, אכן מדובר בהתנהגות אלימה אשר אינה נקוטה בידי הנאשם דרך קבע, ובשל כך יש להענישו בעונש מתון בהרבה מזה שמבקשת המאשימה. עוד הוסיף לכך בא כוח הנאשם מספר עובדות אשר, לשיטתו, יש בהן חשיבות משמעותית - הנאשם שהה במעצר כ-45 ימים, וכן במעצר בית מלא במשך 14 חודשים. נוסף על כל אלו, נטל הנאשם חלק בהליך טיפולי משמעותי ומוצלח, כפי שהעיד על כך קצין המבחן, מר נועם ברח"ד.

קצין המבחן תיאר הליך טיפולי כנה, אמיתי ומשמעותי, ועל כן הוא עתר לצו מבחן בן 18 חודשים אשר יש בו כדי להמשיך מגמה מבורכת זו.

כל צד ומתחמו שלו, כל צד והפסיקה המתאימה שהציג בפניי על מנת לתמוך בעמדתו.

תסקיר שירות המבחן מלמדנו, כי הנאשם בן 38 שנים, נשוי ואב ל-11 ילדים.

קצין המבחן מפרט בתסקירו את אמרתיו של הנאשם בפניו בעניינה של כל עבירה ועבירה אשר בעובדותיה הודה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון שהוזכר לעיל. מאמרות אלו עולה תמונה לפיה הנאשם מכחיש את ביצוען של חלק מהעבירות אשר הוא הודה בעובדותיהן.

כך או כך, סבור קצין המבחן כי באישיותו של הנאשם קיים קושי משמעותי בקבלת סמכות גורמי המדינה וכן דפוסי התנהגות אלימים, עד כדי שטיפול משמעותי יכול היה לרסנם, אולם הנאשם ביטא עמדה השוללת טיפול שכזה על כל מרכיביו.

בהעדר כיוון ואופק טיפולי, ממליץ קצין המבחן על ענישה הכוללת מאסר שירות בעבודות שירות וכן מאסר מותנה מרתיע.

תסקיר משלים אשר הוגש לעיוני ביום 25.6.15, מלמד כי הנאשם החל לקחת חלק בקבוצה טיפולית, אשר במסגרתה הוא משתדל לשתף את הנוכחים ביחסו לעבירות אותן ביצע, אולם הוא עדיין מתקשה בכך ושיתופו חלקי בלבד.

תסקיר משלים נוסף שהוגש לעיוני ביום 21.1.16, מציין כי הנאשם, בשונה מהעבר, משתתף באופן פעיל בקבוצה הטיפולית, נוטל אחריות על מעשיו ומצוי בהליך של רכישת כלים להתמודדות עם קשיים ומשברים בעתיד.

הנאשם בדברו האחרון, הביע חרטה על מעשיו וביקש את רחמי בית המשפט בעת גזירת דינו.

דין והכרעה

תמים דעים אני עם גישתו של ב"כ המאשימה לפיה הערך המוגן הוא ברור ומובהק. במקום ציבורי לא תהא התפרעות. נסיבות ביצוע העבירות בה נטל הנאשם חלק, אף הן מחמירות. הנאשם לא הסתפק בעמידה במקום, אלא אף תקף את השוטרים שניסו לבצע את חובתם החוקית הכרוכה בפיקוד ההפגנה ובמעצר המתפרעים בה, כפי שפורט לעיל.

השוטרים הינם שליחים העושים את מלאכתם הקשה באופן נאמן ורציני, ואין לתת יד לכל ניסיון פגיעה בהם, מילוי או פיזי, גם בנסיבות בהם נראה כי פעולתם אינה מוצדקת או אינה ראויה.

נסיבותיהם של כתבי האישום שלפני חמורות הן ונוטפות אלימות קשה ובלתי פוסקת. מדובר במספר אירועים בהם מגלה הנאשם מהי דרך ההתייחסות הנלווה שלו אל שוטרי משטרת ישראל, ודרך זו חמורה היא עד מאד ויש בה כדי לקעקע סדרי שלטון ומשפט ובכללן בכלל הליך תקין של בחירות.

מידת אשמו של הנאשם רבה היא, והוא מוסיף ומבצע עבירות בדומיננטיות כאשר הוא מבצע היחיד והן מרובות ב"יוזמות" ובפעולות אקטיביות אחרות שיש בהן כדי להמשיך ולהעמיק את הנושא העברייני.

כל אחד מכתבי האישום העוסק בתקיפת השוטרים כתב האישום דנן וכן ת.פ. 14868-07-14, יש בו כדי לפגוע בערכים מוגנים אלו, ומשכך, נדמה כי מתחם הענישה ההולם על כל "חבילת" העבירות המתוארות בהם, צריך שיעמוד על

מאסר בפועל בן מספר חודשים ועד ל-15 חודשי מאסר בפועל ממש יחד עם ענישה צופת פני עתיד.

מתחם הענישה ההולם בגין עבירות התעבורה המתוארות בכתבי האישום אשר מקורם בת"פ 9151-05-14 ובת.פ. 29485-06-15, צריך שיעמוד על **שירות נרחב לתועלת הציבור ועד למספר חודשי מאסר בפועל**, ואילו מתחם הענישה בגין האירוע המתאר את הפרעתו של הנאשם למהלכן התקין של הבחירות (ת.פ. 32884-06-13) צריך שיעמוד על **שירות לתועלת לציבור ועד למאסר בפועל למספר חודשים**.

נדמה לי, כי על אף שאין מדובר בעבירות כלכלית, הרי שענישה כלכלית יש בה כדי ליצור ממד נוסף של הרתעה וכן להביע את שאט הנפש ממעשיו של הנאשם כפי שתוארו בכתבי האישום.

בשל כך, אני סבור כי יש להוסיף למתחם הענישה ההולם נדבך נוסף בצורתו של קנס, וכך אעשה.

עד כאן - ה"מעשה", ומכאן ואילך - ה"עושה".

העונש המתאים

הנאשם, יליד שנת 1976, בן 38 שנים, ועברו, כאמור, נקי ונטול הרשעות קודמות.

בתחילתו של ההליך הפלילי, תיאר קצין המבחן בתסקירו אדם בעל "דפוסי אלימות אלימים...וכן קושי בעמידה בגבולות", ועל כן המלצתו היא לענישה אשר תימנע, אמנם, מהותרתו של הנאשם מאחורי סורג ובריה, אך מאידך תהא מוחשית דיה ויהא בה כדי לקבע עבור הנאשם גבולות ברורים להתנהגותו.

אז, בשלב זה, התייצב הנאשם בפני לצורך גזירת עונשו ביום 26.1.15, והצהיר כי הוא אינו מעוניין בטיפול, וזאת מטעמי דת. הבהרתי לו את חשיבות הטיפול בפרספקטיבה כללית של חייו ולא דווקא בהקשרו הצר של העונש הכרוך בהליך הפלילי.

הנאשם ביקש שהות להתייעץ עם רבו, חזר לאולם המשפטים, והצהיר כי הוא מעוניין בטיפול ובשיקום. מרגע זה ואילך, חל מהפך בגישתו של הנאשם.

הוא החל לקחת חלק בקבוצה טיפולית, ותסקיריו החלו ללבוש אופי של שיתוף פעולה ושל טיפול משמעותי בבעיותיו. אמנם, השיקום המדובר התקדם שני צעדים וחזר צעד אחד לאחור, אולם אין בכך כדי לגרוע מחשיבותו של ההליך, הן בעיני שירות המבחן והן בעיניו של הנאשם עצמו, אשר הדגיש הליך זה ותוצאותיו בעת שנשא את דברו האחרון.

הנאשם, אם כן, השתקם חלקית וישנו סיכוי של ממש שיוסיף וישתקם בעתיד.

הדרך לא הושלמה, והיא תמשיך ותיסלל באמצעות צו המבחן אליו עתר שירות המבחן. אולם, המקרה דנן אינו רגיל וסטנדרטי. הנאשם אינו עבריין. מדובר באדם שהגיע לגיל 36 שנים שכעברו נקי וצח, ואז החל לבצע עבירות שונות בפרץ ילדותי ובלתי נשלט של עבריינות המתאימה יותר לבני הנעורים, ולא לנאשם שהינו אב ל-12 ילדים.

נסתרות דרכי הנפש, ולא נדע את פשרן ואף לא את מניעיו של הנאשם, אולם השיקום הארוך אותו עבר החל לנגוס בחלקים הבעייתיים והדרושים טיפול, לחשוף אותם ולהביא להם מזור.

מטעמים אלו, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי על ידי החוק לחרוג ממתחם הענישה כלפי הצד המקל במקרה בו הנאשם השתקם או אם קיים סיכוי של ממש שישתקם.

שיקום, לטעמי, לא חייב להתבצע באמצעות גורמים חיצוניים כהליך גמילה, שרות המבחן וכדו'. לעיתים, השיקום הוא שיקום עצמי המתבצע דרך עבודה עצמית של הנאשם והמבוסס על כוח רצונו של האדם. כך היה אצל הנאשם דנן בדיון בו נטל על עצמו את עול השיקום, וכך מקווה אני, הוא ימשיך במשעול זה.

ראיתי לפניי אדם שאינו צעיר, אב ל-12 ילדים, אשר חטא כמתואר במגוון עבירות, וכעת הוא חש כישלון צורב בשל מעשיו. תחושה זו לעיתים נובעת כתוצאה מסנקציה משפטית, ולעיתים, כפי שקרה וקורה במקרה דנן, היא נובעת מתהליך שעבר על הנאשם עצמו באמצעות ההליך המשפטי עוד בטרם נכתבה ה"שורה התחתונה" של גזר הדין.

אני סבור, לאור המפורט לעיל, כי ניתן להסיק שהנאשם עבר הליך של שיקום.

שיקום, ככל חזרה בתשובה, מקורו בהכרת החטא, בהכרת חומרתו ובתחושה כי מדובר בנקודת מפנה שממנה ואילך "ימריא" החוטא מעלה לדרך חדשה.

לטעמי, במקרה דנן, גוברים שיקולי השיקום על השיקולים שבאינטרס הציבורי. הנאשם עבר במסגרת ההליך הפלילי הקשור לתיק זה, חקירות ודיונים משפטיים שהציבו אותו אל מול המערכת. אני סבור, כי זה הזמן לפתוח לו פתח, ולו קטן, כדי להחזירו לתחום הנורמטיבי, לצידה של המערכת ולא לנגדה.

אכן הצדק עם המאשימה באשר לעובדה כי אף הדרך השיקומית אינה סוגה בשושנים בכל עת. לעיתים, מתגלים בה מהמורות, לעיתים פניות פרסה זמניות, ולעיתים חוסר מעש כזה או אחר, אך מה לנו יותר מדבריו המפורשים של קצין המבחן, מר נ. ברח"ד, אשר גרס כי "אנחנו רואים את זה (את ההליך השיקומי - ש.ה.) כמשפיע גם על תחומים אחרים בחייו, תחום המשפחה, תחומים חברתיים..." (דיון בפרשת העונש מיום 22.3.16, עמ' 24 ש' 8-10).

לאור נתוניו האישיים, נסיבות חייו, הליך השיקום, חרטתו הכנה שהובעה בפניי, הבנתו כי הוא נזקק לטיפול והסכמתו לקבלו הגעתי לכלל מסקנה כי העונש המתאים מצוי **מתחת לחלקו התחתון של מתחם הענישה ההולם**.

עוד יש לציין, כי נוכח דברי קצין המבחן, וכן לאור נתוניו של הנאשם, עולה כי הטלת מאסר של ממש משמעו פגיעה משמעותית בתעסוקתו המהווה חלק מהליך שיקומו, כפי שפורט לעיל.

כל אלו, ישמשו גם כנימוקים להטלת המאסר המותנה המוטל על הנאשם בחופף לכל עונש אחר שייגזר בתיק דנן. מי שנוטל גורלו בידו ומשתקם, יזכה כי בית המשפט יטול את ידו ויסייע לו בכך בבחינת "הבא להטהר מסייעין בידו".

על כל אלו, תוסף העובדה כי הנאשם שהה למעלה משנה במעצר בית מלא, וכחודש וחצי במעצר של ממש, אשר יש בהם כדי להוסיף מימד של מוחשיות לחלקו העונשי של ההליך הפלילי.

כמו כן, בשל רצונו של הנאשם ונכונותו "לנקות" את שולחנו משיירי פשעיו, ראיתי לנכון לחפוף חלק ממתחמי הענישה שתוארו לעיל ולצבור את חלקם האחר, כמו גם לחפוף את עונש המאסר המותנה המוטל על הנאשם, והכל כפי שיפורט להלן.

בנסיבות אלו, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- 1. ששה (6) חודשי מאסר בפועל אשר יכול ירוצו בעבודות שירות על פי חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות ובכפוף לה.**
- 2. אני מפעיל בזאת את חמשת חודשי המאסר המותנה אשר הוטלו על הנאשם במסגרתו של תת"ע 5321-10-13 (בית המשפט לתעבורה בירושלים) בחופף לכל עונש אחר שהוטל בתיקים דנן.**
- 3. שישה (6) חודשי מאסר אשר לא ירוצו, אלא אם יעבור הנאשם על עבירה של תקיפת שוטרים או נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בעת פסילת הרישיון, וזאת תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין.**
- 4. שלושה (3) חודשי מאסר אשר לא ירוצו, אלא אם יעבור הנאשם על יתר העבירות בהן הורשע (למעט אלו אשר פורטו בסעיף 2 לגזר הדין), וזאת תוך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין.**
- 5. קנס בסך ₪ 4,500 או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.17 .**
- 6. צו מבחן למשך 18 חודשים מהיום.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, א' אייר תשע"ו, 09 מאי 2016, בנוכחות הצדדים.